

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2012. május 23.

OLASZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Olvasott szöveg értése

- A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.
- **A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk érthetetlen a válasz.**
- Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Compito 1

A feladattal elérhető pontszám: 6

1. H
2. B
3. G
4. L
5. C
6. E

Compito 2

A feladattal elérhető pontszám: 7

7. C
8. E
9. B
10. F
11. A
12. D
13. G

Compito 3

A feladattal elérhető pontszám: 8

14. G
15. C
16. I
17. E
18. D
19. H
20. F
21. B

Compito 4

A feladattal elérhető pontszám: 9

22. falso
 23. vero
 24. vero
 25. vero
 26. falso
 27. falso
 28. falso
 29. falso
 30. vero
-

Nyelvhelyesség

- **A nyelvhelyességi vagy helyesírási szempontból hibás megoldás nem fogadható el.**
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.

Compito 1

Elérhető pontszám: 10

1. ha deciso
2. ha stabilito
3. inviati
4. visitavano
5. rimanevano / rimanessero
6. voleva
7. saltava
8. erano / sono
9. ha fatto sapere / fa sapere
10. poteva / avrebbe potuto

Compito 2

Elérhető pontszám: 7

11. farsi
12. leggesse
13. finirebbe
14. gli
15. faceva
16. gli
17. glielo

Compito 3

Elérhető pontszám: 5

18. migliori
19. qualche
20. Qualcuno
21. in cui
22. altre

Compito 4

Elérhető pontszám: 8

23. dall'
 24. allo
 25. del
 26. per
 27. dal
 28. tra
 29. di
 30. a
-

Hallott szöveg értése

- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.
- **A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk érthetetlen a válasz.**

Compito 1

A feladattal elérhető pontszám: 8

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
F	M	B	D	I	L	C	E

A hangfelvételen hallható szövegek:

Domande e risposte

Risposta esempio:

È poco frequente, ma può accadere. Soprattutto in un gruppo numeroso, la figura di un dirigente è necessaria sia per dare coerenza agli elementi dell'interpretazione (dinamica, fraseggio, tempi) sia per assicurare che ciascun musicista proceda in sintonia con tutti gli altri.

(pausa)

Prima risposta:

In realtà la maggior parte dei dinosauri aveva dimensioni contenute, comprese fra i 2 e i 5 metri di lunghezza. Moltissimi non erano più grandi di un uomo e alcuni non superavano un metro. È vero, però, che nel corso della loro evoluzione i dinosauri svilupparono forme di gigantismo. È il caso dei sauropodi che raggiungono i 50 metri di lunghezza.

(pausa)

Seconda risposta:

L'ultima stima sulla biodiversità fatta dal Museo americano di storia naturale calcola che attualmente ve ne siano tra i 10 e i 13 milioni, di cui solo 1,7 milioni ha, però, un nome scientifico. Batteri, alghe e unicellulari comprendono il 5%, funghi e piante coprono il 21% del totale, i restanti sono animali. Purtroppo le attività umane ne cancellano ogni anno 27mila, circa tre all'ora.

(pausa)

Terza risposta:

Tra quelle abitate ancora oggi, la più antica è considerata Cádiz, porto dell'Andalusia. Fu fondata intorno al 1100 a. C. da coloni fenici che la chiamarono Gadir. Fu poi occupata dai Cartaginesi e dai Romani, prima di passare sotto gli Arabi nell'VIII secolo.

(pausa)

Quarta risposta:

Secondo la tradizione a Genova. Tuttavia il grande navigatore fu sempre molto restio a parlare delle sue origini, tanto da alimentare molte voci diverse. Rivendicano i suoi natali la Corsica, la Spagna, il Portogallo e, in Italia, il paese di Cuccaro.

(pausa)

Quinta risposta:

Negli Stati Uniti esiste un'associazione che riunisce le persone che hanno visitato più Paesi del mondo. Per essere membri è necessario aver visitato almeno 100 di quelli che vengono definiti "Paesi o destinazioni che sono politicamente o geograficamente differenti".

(pausa)

Sesta risposta:

È quello che separa gli Stati Uniti d'America dal Canada: misura oltre 6mila chilometri, quasi quanto la Grande muraglia, che si estende lungo la Cina per 6.500 km. È stato calcolato che, tenendosi per mano, servirebbe una catena umana di 5 milioni e 300 mila persone per coprire questa distanza.

(pausa)

Settima risposta:

Secondo alcuni, a inaugurare l'astensionismo di massa dal lavoro, sarebbero stati, intorno al 1160 a. C., gli operai addetti alla costruzione e alla manutenzione dei templi e delle tombe di Tebe. Logorati dalla fame e dal caldo, scalpellini, pittori, falegnami e imbalsamatori avrebbero incrociato le braccia per protestare contro i funzionari del faraone.

(pausa)

Ottava risposta:

Era uno dei propositi degli antichi alchimisti che, a tale scopo, andavano in cerca della pietra filosofale. Oggi sappiamo, invece, che gli elementi chimici differiscono per il numero dei protoni presenti nel nucleo. Per trasformare un elemento in un altro è quindi necessario modificare il suo numero di protoni, cioè produrre una reazione nucleare.

(adattato da FOCUS Extra, numero speciale estate 2008)

Compito 2

A feladattal elérhető pontszám: 8

	vero	falso
9.	x	
10.	x	
11.		x
12.	x	
13.		x
14.	x	
15.	x	
16.	x	

A hangfelvételen hallható szövegek:

Cosa fai nel tuo tempo libero?

Marina: “Diciamo che mi ritaglio abbastanza tempo libero. In generale mi piace leggere, ascoltare musica. Il fine settimana di solito esco con il mio fidanzato e ci piace fare passeggiate per il paese: mi piace andare in giro e guardare le case antiche. Sono troppo romantica e non posso fare a meno di pensare come avrei vissuto in quelle case al tempo in cui le fecero, tipo l'800, con quei bei vestiti... poi arrivo alla conclusione che o sarei finita sul rogo come strega o impiccata perché troppo ribelle...mahhh.”

(pausa)

Giovanna: “Anche a me capita di pensare a come sarei stata se fossi vissuta in un'altra epoca tipo nel '700. Mi sono sempre piaciuti quei vestiti, un po' tutto l'ambiente. Solo che poi penso che c'erano tutte quelle malattie e si moriva anche per delle sciocchezze, molto facilmente, e quindi preferisco essere nata nel ventesimo secolo.”

(pausa)

Loredana: “Nel tempo libero...vediamo... viaggio non appena possibile, esco con gli amici, vado al cinema e organizzo cineforum mensili con il gruppo di appassionati del cinema, giro per musei, passeggio senza meta per la città, mi rifugio in qualche biblioteca o giardino a leggere, sento la musica e vado ai concerti, vado in piscina, sto al pc, organizzo cene, feste e mi invento qualsiasi altro pretesto per fare qualcosa di diverso...”

(pausa)

Guido: “Non ho modalità di svago fisse... Se ne ho voglia vado a correre o a farmi un giro in bici. Mi piacerebbe prendermi dei pattini ed andare a pattinare, ci sono bei posti dove farlo qui, a Padova, dove vivo. Leggere leggo sempre, anche troppo. Ogni giorno in treno (pendolare Padova-Venezia per l’università) leggo praticamente 2 ore filate, più qualche extra serale o al pc. Passo moltissimo tempo (quasi tutto il mio libero) con la mia ragazza, cucinando assieme o andando a zozzo. Anche se, non avendo la macchina, siamo "limitati" all'utilizzo del bus. Se non altro inquiniamo meno...”

(pausa)

Veronica: “Mi piacciono molto i telefilm, ma la cosa che mi diverte di più è sperimentare nuove ricette e introdurle nel menu di tutti i giorni. Adesso come adesso passo tantissimo tempo su internet (troppo, ultimamente); gioco, parlo e mi diverto tanto con la mia dolcissima gattina, occasionalmente vado a farmi una nuotata e mi sento o mi vedo spesso con la mia sorellina, che è anche la mia migliore amica.

(pausa)

Rosalba: “Anche se guardo molti film, mi piace stare anche all'aria aperta, quindi, tempo permettendo, di solito approfitto per passeggiare in pineta, esco spesso da sola. Fra le altre cose leggo, a volte mi immergo a tal punto da non rendermi conto del tempo trascorso! Mi piace guardare le vetrine e magari tornare a casa con un pensiero per me e per il mio compagno, ma ciò che adoro di più è andare al mare!”

(www.it.answers.yahoo.com)

Compito 3

A feladattal elérhető pontszám: 8

- 17. C
- 18. B
- 19. B
- 20. A
- 21. B
- 22. B
- 23. A
- 24. C

A hangfelvételen hallható szöveg:

Niente spazio agli sprechi

“Il mio rapporto con il denaro è un rapporto che potrei definire, senza ombra di dubbio, di rispetto. Sono quello che si dice un uomo parsimonioso. Parsimonioso, ma non al punto di essere tirchio, anzi mi sento di poter dire che sono generoso.

Parsimonioso significa per me centellinare le spese, quelle personali e quelle per la famiglia, facendo attenzione a non far mancare nulla, ma anche senza esagerare. D'altra parte, ancorché famoso e ricercato, soprattutto in certi periodi della stagione olimpica, e plurimedagliato (tre medaglie d'oro e una di bronzo ai Giochi Olimpici, tre “ori”, due “argenti” e un “bronzo” ai campionati mondiali della mia specialità, la canoa...), non è che possa dire di guadagnare

molto. Gli ingaggi, i premi, i contratti di sponsorizzazione che caratterizzano moltissimi miei colleghi professionisti dello sport (il riferimento ai calciatori è inevitabile...) sono molto lontani dalle mie entrate, che potrei definire ridicole, al confronto. E, questo, malgrado l'impegno sul piano tecnico-agonistico sia identico, e i risultati siano talvolta addirittura superiori, in termini di medaglie olimpiche e mondiali.

(pausa)

Non ne faccio un dramma. Vivo la mia vita serenamente, con la mia parsimonia (a proposito: se devo mettere qualche soldo da parte, non cercherò mai il cosiddetto investimento a rischio, preferendo piuttosto assicurarmi una rendita certa ancorché modesta), facendo tesoro degli insegnamenti di mio padre medico e delle indicazioni che mi vengono dalla mia frequentazione della Guardia di Finanza, per il cui gruppo sportivo gareggio.

Ho cominciato la mia attività sportiva con il nuoto, a Lecco, mia città natale. Ma all'epoca, parlo proprio degli inizi, non è che fossi un gigante, anzi (chi mi conosce ora, con i miei 84 chili per 186 centimetri di altezza, stenterebbe a riconoscermi nelle foto di vent'anni fa...). La "paghetta" settimanale finiva in qualche giornalino, le immancabili figurine, qualche gelato. Fu allora che a mio padre venne l'idea non solo di sollecitarmi a praticare la canoa, ma addirittura a ...pagarmi in proporzione ai miglioramenti fisici che conseguito. Insomma, più mi impegnavo ad irrobustire quel fisico secco, più la "paghetta" aumentava.

(www.leduecitta.com)

Átváltási táblázat

Elért pont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	27
21	26
20	25
19	24
18	22
17	21
16	20
15	19
14	17
13	16
12	15
11	14
10	12
9	11
8	10
7	9
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

Az íráskészség értékelése

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	4
Szókincs, kifejezésmód	3
Nyelvhelyesség, helyesírás	4
Íráskép	1
Összesen	12

Amennyiben a dolgozat a Tartalom és a szöveg hosszúsága szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondatnak, az alaknak és a helyesírás normáinak; hogy a mondat szerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. A szöveg terjedelme 120–150 szó között van.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A szöveg terjedelme 90–119 vagy 151–180 szó között van.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem; illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A szöveg terjedelme 90 szó alatt vagy 180 szó fölött van.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak egyet vagy kettőt részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A szöveg terjedelme nem éri el a 60 szót.

Szókincs, kifejezőmód

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a mondanivaló megértését.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a mondanivaló megértését is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a mondanivaló megértését.

Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondat szerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára és az igényes mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, és nem törekszik igényes mondat szerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló, vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	5
Szövegalkotás	2
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvhelyesség, helyesírás	5
Íráskép	1
Összesen	18

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, milyen mélységben tárgyalta őket, mennyire sikerült a témát tágabb kontextusba helyezni és érvekkel alátámasztania véleményét; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok, az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondszerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (második feladat)*Tartalom és szöveg hosszúsága*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozta. A szöveg terjedelme 200–250 szó között van.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül kettőt vagy hármat megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben vagy egyáltalán nem, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többit csak részben. A szöveg terjedelme 160–199 vagy 251–290 szó között van.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A szöveg terjedelme 160 szó alatt vagy 290 szó fölött van.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően. A szöveg terjedelme nem éri el a 120 szót.

Szöveggalkotás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok, érvek elrendezése logikus. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hozott létre. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű, sok a gondolatismétlés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.

Szókincs, kifejezőmód

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben használt szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a szöveg megértését.

Nyelvhelyesség, helyesírás

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondat szerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára, és az igényes mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, nem törekszik igényes mondat szerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveg nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló és több, annak megértését nehezítő hiba van.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.